

OPINIONS

Nº 107 - Any 2019

¿Per què mentim?

¿Qui no ha travessat situacions en què el més senzill és mentir, falsejar la veritat, dir mentides pietoses, o fins i tot auto enganyar-se, per les conseqüències que podria portar anar amb la veritat per davant?

Malgrat pot semblar haver-hi una similitud entre aquestes actituds, hi ha una gran diferència entre elles.

La mentida: Segons el diccionari: és una declaració verbal o escrita realitzada, conscient i intencionadament, per algú que sap, creu, o sospita, que el que està dient, en tot o en part, és fals, esperant que, qui l'escolta o el llegeixi el cregui.

¡Quantes mentides han volgut fer-nos empassar polítics, institucions i mitjans de comunicació només buscant protagonisme, beneficis econòmics o per encobrir corrupcions de tota mena!

L'Església Catòlica no en queda al marge. Durant segles i fins avui ha abusat del seu poder mentint sense escrúpols, tant si ha estat acusada de malvestats demostrables com quan, des de segles i per inspiració divina, han dogmatitzat sobre temes qüestionables.

A part de les mentides creades i difoses per qui té poder i que acaben sent descobertes, hi ha mentides que tots hem emprat en un moment o altre de la nostra vida que **no perjudiquen** a ningú.

Es poden incloure en aquest grup, les mentides pietoses utilitzades per no donar més angoixa a una persona davant una situació irreversible; i, l'autoengany, doncs només va en detriment de qui el practica.

Però, a banda d'aquestes mentides inofensives, n'hi ha **que sí perjudiquen**, entre elles: la difamació, la falsedat, la hipocresia i les veritats a mitges.

La difamació: És una actitud emprada verbalment o mitjançant un escrit, amb intenció de crear dubtes, perjudicar i deixar en entredit l'honor, la dignitat o la reputació d'una persona.

Se'n diu difamació quan la mentida es momentània i verbal; però, si és publicada de forma constant per medi d'escrits, pel·lícules, DVD i altres mitjans pel estil, se'n diu libel. Les dues estan sancionades al Codi Penal però de manera diferent.

Qui exerceix aquest tipus de murmuració, malgrat saber l'efecte devastador que pot ocasionar, sent un plaer morbós i sàdic inventant o tergiversant successos, per fer-los més creïbles, davant qui sap és un/a bocamoll que escamparà i modificarà, al seu antull, el que ha sentit.

Aquests personatges acostumen a fer-ho com un mecanisme de revenja per haver rebut una humiliació, o per pal·liar l'ansietat que desestabilitza el seu equilibri emocional causat per enveja, gelosia, inseguretats, complexes...

Per sort, estem vivint una època en què les mentides, la difamació i el libel, tard o d'hora, van sent descobertes i, qui vulgui exercir aquests tipus de calumnies, haurà de pensar-s'ho dues vegades si no vol ser condemnat/da a un temps d'empresonament o a una sanció econòmica.

La falsedat i la hipocresia: Son actituds parlades o escrites, esporàdica o constantment, fingint idees, fets o sentiments dels quals se n'està mancat o ens sobrepassen i que, no té res a veure amb el que veritablement es pensa, es manifesta o s'és.

Es poden trobar falsedats sobre tot en llibres referents a la història de cada país, en els quals, si l'escriptor és d'un bàndol o d'altre, descriu els esdeveniments succeïts de manera diferent.

No se n'escapa de falsedats la part de la Bíblia referent a l'Antic i el Nou Testament, (falsedats sobre les que en faré esment, d'algunes d'elles, en unes altres Opinions).

Ara bé: no hauríem de confondre la falsedat i la hipocresia amb un canvi de pensar i d'actitud.

La vida flueix i, degut a descobriments científics, mala salut pròpia o de sers estimats, sentiments causats per amor o desamor, injustícies rebudes, pors, preocupacions, obsessions, circumstàncies... anem modificant la manera de pensar i per tant el nostre comportament, segons experiències viscudes.

Aquest canvi, pot ocasionar que, algun depredador, vulgui envair la nostra intimitat fent preguntes sobre el motiu d'aquesta variació, i, en trobar com a resposta el silenci o un fugir d'estudi, confongui els valors preuats de la discreció i el silenci amb la qualitat ignominiosa de la falsedat.

La falsedat i la hipocresia, a part d'estar penades per llei tant a nivell privat com en documents públics, són un desprestigi i un descrèdit per qui les utilitza.

Les veritats a mitges: són declaracions enganyoses o amb doble sentit, en les que es barreja allò que és fals amb el que és vertader, per donar més credibilitat al que s'està dient.

A vegades una veritat a mitges pot arribar a ser beneficiosa, però, hi ha infinitats d'ocasions portadores de verí que són pitjors que les mentides, doncs, a l'haver en el seu contingut una part de veritat, poden convèncer més fàcilment a l'oient d'una maldat inexistent ocasionant una percepció enganyosa o deshonrosa d'una persona, i, com a conseqüència, arribar a fer fallides negociacions a punt de realitzar-se.

Tant la mentida com la falsedat, la difamació, el libel i la veritat a mitges, són recriminables per a ser un atac directe cap altres persones. No ho és l'autoengany en què el perjudicat/da sol ser un mateix.

L'autoengany: és un procés continuat d'algú que crea la seva pròpia mentida i acaba creient-se-la, de tal manera, que ningú sospita que el que diu no és una veritat.

Per instint tenim tendència a auto enganyar-nos, però, ¿Què ens indueix a fer-ho?

¿Com un mecanisme de defensa per fer callar la nostra consciència?

¿Com estabilitzador d'un malbaratat equilibri emocional per fer-lo més suportable i no caure en una depressió?

¿Com un paraigua sota el que ens aixopluguem que ens fa sentir més valuosos, i, al mateix temps ens allunya d'una realitat que no ens agrada reconèixer?

¿Per justificar el mal comportament que hem emprat després d'haver rebut algun cop afectiu que ens ha causat un gran desencís i dolor?

¿Per quedar bé davant els altres?

¿Es pot classificar com autoengany pensar en esdeveniments futurs que mai es podran realitzar?

Malgrat pugui semblar que tantes preguntes estan fetes de manera inquisidora, res més lluny de la meua intenció, només són petites reflexions que poden ajudar a conèixer-nos millor.

Es cert que l'autoengany demostra una mica de falta de maduresa personal, però, si el tenir aquesta actitud que no busca humiliar ni triomfar sobre l'altre, sinó fer créixer la nostra autoestima per sentir-nos importants, acceptats i per damunt de tot estimats...

¡¡Benvingut sigui l'autoengany!!

Maria Mercè Usón